גרממיא של אדום שאלמלי הן יוצאין מחריבין

כל העולם כולו ואמר רבי חמא בר חנינא

תלת מאה קטירי תגא איכא בגרממיא של

אדום ותלת מאה ושיתין וחמשה מרזבני איכא

ברומי ובכל יומא נפקי הני לאפי הני ומקמיל חד מינייהו ומימרדי לאוקמי מלכא ואמר ר'

יצחק אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי

אל תאמן לא יגעתי ומצאתי אל תאמן יגעתי

ומצאתי תאמן הני מילי בדברי תורה

אבל במשא ומתן סייעתא הוא מן שמיא

ולדברי תורה לא אמרן אלא לחדודי אבל

לאוקמי גירםא סייעתא מן שמיא היא ואמר

רבי יצחק משחקת רשע שהשעה משחקת

לו אל תתגרה בו שנא' יאל תתחר במרעים

ולא עוד אלא שדרכיו מצליחין שנא' יחילו

דרכיו בכל עת ולא עוד אלא שזוכה בדין

שנאמר ימרום משפטיך מנגדו ולא עוד אלא

שרואה בשונאיו שנאמר 2כל צורריו יפיח

בהם איני והאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יוחי

מותר להתגרות ברשעים בעולם הזה שנא'

יתגרו מורה יהללו רשע ושומרי תורה יתגרו

בם ותניא יור' דוסתאי בר מתון אמר מותר

להתגרות ברשעים בעולם הזה 🐠 ואם לחשד

אדם לומר אל תתחר במרעים ואל תקנא

בעושי עולה מי שלבו נוקפו אומר כן אלא

אל תתחר במרעים להיות כמרעים ואל תקנא

בעושי עולה להיות כעושי עולה ואומר יאל

יקנא לבך בחמאים וגו' לא קשיא הא במילי

דידיה הא במילי דשמיא ואיבעית אימא הא

והא במילי דידיה ולא קשיא הא בצדיק גמור

הא בצדיק שאינו גמור דאמר רב הונא יימאי

דכתיב זלמה תביט בוגדים תחריש בבלע

רשע צדיק ממנו צדיק ממנו בולע צדיק

גמור אינו בולע ואי בעית אימא שעה

משחקת לו שאני: אמר עולא אימליא של יון זה כרך גדול של רומי והויא תלת

מאה פרסה על תלת מאה פרסה ויש בה שס"ה שווקים כמנין ימות החמה

עשין מד"ס ד טור

סימן תרפח:

מד ב ג מיי׳ פ״ב מהל׳ מגילה הל׳ יג סמג

א מייי פיתו תהה מגילה הלי יב סמג מד"ס ד טור א״ח

ל) ברכות ז: ע"ם. ל) ברכות ז: ע"ש מסכת ד"ח רבה פ"ב ע"ש], ג) ברכות ז: ע"ש ב"מ עא., ד) ונ"א וכל אחד ואחד חמש יז) [ניים וכל טמו זמנו מלום מאות חלונות וכו'], ס) שקלים פ"א ה"א, 1) [תוספ' פ"א], 1) [נ"ה יט:ז. ק) ושבת הלה: וש"נו. ט) [יומא לג. וש"ו, י) [ער שבת נו:], כ) [ס"א ועלה עליו שרטון גדול], ל) [דף כט.ן, מ) וצא פרשה טן, :) וועי' תוס' מנחות סד יה אב"א ומוח׳ מחא לו

תורה אור השלם 1. לְדָוִד אֵל תַּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל תְקַנֵּא בְּעשִׁי ַ. 2. יָחִילוּ דְרָכִיו בְּכָל עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךְ מִנֶּגְדּוֹ כָּל צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם:

תהלים י ה 3. עזְבֵּי תוֹרָה יְהַלְּלוּ רָשֶׁע וְשֹׁנְתִי תוֹרָה יִתְּנְרוּ בָם: משלי כח ד 4. אַל יְקַנָּא לִבְּרָּ י אָר יִינְּיָם רְּדְּרָאַת בְּיִרְאַת בְּיִרְאַת בְּיִרְאַת יִינְּיָם בִּירְאַת זְיַבְּּלְ הַיּוֹם: משלי כג יז 5. טְדָהוֹר עֵינַיִּם מֵרְאוֹת רְעִינַיִם מֵרְאוֹת רְעִינְיִם מֵרְאוֹת רְעִינְיִם מֵרְאוֹת רְעִינִים מִּרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינִים מַּרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינִים מַּרְאוֹת רְעִינִים מַּרְאוֹת רְעִינִים מַּרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינִים מַּרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינִים מַרְאוֹת רְעִינְים מַּרְאוֹת רְעִינְים מַּרְאוֹת רְעְינִים מְּרְאוֹת רְעִינְים מִינְים מַּרְאוֹת רְעִינְים מִינְים מְינִים מְּינִים מְּינְים מְינִים מְּיִּים מְּינִים מְּינִים מְינִים מְּינִים מְּינִים מְינִים מְּינִים מְּינִים מְּינִים מְּינִים מְּינִים מְּינִים מְּינְים מְּינִים מְּינִים מְינִים מְּינִים מְינִים מְּינִים מְּינִים מְינִים מְינִים מְינִים מְּינִים מְינִים מְינִים מְינִים מְינִינְים מְּינִים מְינִינְים מְינִים מְינִים מְינִים מְינְינִים מְינִינְים מְינִים מְּינְיים מְינִינְים מְּינְיים מְינִינְים מְינִינְים מְינִים מְינִים מְינִים מְּינְים מְינְינִים מְּינְים מְינִינְים מְּינְיים מְינִינְים מְינִים מְינִים מְינִינְים מְינִיים מְינִיים בְּיים מְינִיים מְיים מְינִיים מְינִיים מְינִים מְּינְים מְינְיים מְּינְיים מְינִים מְּינְים מְיינְיים מְינִים מְייים מְינִים מְייים מְייים מְייים מְייים מְייים מְייים מְייים מְיים מְייים מְייים מְייים מְייים מְייים מְּיים מְייים מְייים מְייים מְיים מְייים מְייים מְיים מְיי תוכל למה תביט בוגדים תּהְרִישׁ בְּבַלַע רְשְׁע צַהִּיק מִמֶּנוּ: חבקוק א יג 6. לְקַיֵּם עֲלַיהֶם לִהְיוֹת עשים את יום ארבעה עשָׁר לְחוֹרֶשׁ אֲדָר יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ שָׁנָה וְשָׁנָה: אסתר אסתר ט כא ַוֹתִּבָתֹב אֶסְתֵּר ווויבעד אַסְנוּר בּת אֲבִיחַיִּל בַּתְּבְיבי הַיְּהוּדִי אֶת בְּל וּקְרֶּה לְקַיֵּם אֵת אִגֶּרֶת הַשְׁנִית: אסתר ט כט

הגהות הב"ח (א) גם' מותר להתגרות נרשעים נעולם הזה שנאמר עוזבי תורה יהללו רשע וגו' ואס לחשך אדם לומר והכתיב מושן מוט שמת והוי בעושי עולה אמור לו מי שלבו: אמור לו מי שלבו (ב) תום' ד"ה ור' חליעות וכו' אלא מהרא מגילה ומתנות עניים כל"ל ותיבת

מוסף רש"י

י מרום משפטיך מנגדו מסולקין דיניך נרחוק ממנ יפיח בהם. בנפיחתו הוא דוחה אותם כקש (שם). מי שלבו נוקפו. הירא מעבירות שבידו, אומר כן. מפרש אל תתחר במרעים אל מתקוטט, והוא אינו כן אלא אל מתחר במרעים במעשיהם לומר אעשה כן גם אני (שם). ואומר אל גם חני (שנו). ואובוו אי יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום. אפשר לומר אל מתקוטט עם רשעים כי אם ביראת ה', יראי ה', אלא על כרחך אל יקנא לבך לעשות כמו עולה ואינו נבלע לעולם ונפקא לן במכילתא מושמרתם את המצות קרי את המלוות לא תמתין לה . **סתחמין ותייטן** (יומא לג.

בתורה: לאוקמי גירסא. שלא תשתכח ממנו: סייעהא דשמיא. ויש יגע ואינו מולא: יחילו. ילליחו. ודומה לו על כן לא יחיל טובו (איוב כ): מרום משפטיך מנגדו. מסולקין הם ממנו: יפיח בהם. בנפיחה בעלמה הן נופלים: מי שלבו

נוקפו. הירא מן העבירות שבידו אומר כן: אל מסחר. אינו לשון גירוי אלא שלא תאחוז במעשיו כמו ואיך תתחרה את הסוסים (ירמיה כלומר שאינו רך כמותו: ואומר אל יקנא לבך בחטאים כי אם ביראת ה' כל היום. על כרחך אין קנאה זו לשון גירוי מלחמה אלא אחיות מעשיו מדכתיב בסיפא כי אם ביראת ה׳ כל היום: איטליא של יון. כרך גדול שגדל בשביל עון מנשהי שבשעה שהכנים ללם בהיכל ירד גבריאל ונעץ . קנה בים 🗘 וגדל עליו חלקה גדולה ונבנה לשם איטליא של יון. מאיי אלישה (יחוקאל כז) מתרגמינן מנגוות איטליא: שווקים. חולות: פרס. מזון: חלונות שמעלים מהן עשן חוך לחומה. שהן גבוהים מן החומה ואין מעשנין את החומה וזהו חשיבות: חולסים. מקום אבנים דקות: בותבר' אלא מקרא מגילה. כלומר שאם עשאו בראשון לה ילה: גבו׳ סדר פרשיות. פרשת שקלים וזכור ופרה והחודש דתנן במתניתין דבני העיר⁰ דנוהגין בחדר: זה ווה שוין. שחם קרחם בראשון אין לריך לחזור ולקרות שמפורין בוה ובוה. ביום בשני: ๋ :מרבעה עשר וחמשה עשר שבשניהן ואמר רב פפא גרסינן: ורבן שמעון בן גמליאל כו'. דהא כל מצות קאמר: מתניתין הכי קתני. ולא איירי בסדר פרשיות כלל: אין מעבירין כו'. משבא לידי אקדים לעשות דהכי תניא במכילתא^{מ)} ושמרתם את המצות אם באת מצוה לידך אל תחמילנה: גאולה לגאולה. פורים לפסח: השנים. בחודש השני:

הא לענין סדר פרשיות זה וזה שוין. שאם קראו הארבע פרשיות גרממיא. שם מלכות והיא מאדום: מרובני. דוכקים: יגעפי. באדר הראשון שעדיין לא היו יודעין שלריכין לעבר ובתר הכי עברו השנה אין לריך לקרותם באדר השני: **ורבר אדיעור** ברבי יוםי סבר אף מקרא מגילה [לכתחלה בראשון. וגראה]

דדייק מדקתני משנה יתירא שכל מלות שנוהגות בשני נוהגות בראשון [דמשמע] לכתחילה ויש שנוהגין לעשות ימי משתה ושמחה בארבעה עשר ובחמשה עשר של אדר הראשון וריהטא דמתניתין נמי משמע כן מדקאמר אלא מקרא מגילה (ב) בלבד ומתנות עניים מכלל דלענין משתה ושמחה זה חה שוין ולא נהירא דהא אמרינן בגמרא הא לענין הספד ותענית זה חה שוין מכלל דשמחה ומשתה ליכא דע"כ לא תליא הא בהא דאי חליא הא בהא לאשמעינן דמשתה ושמחה נהגו בהו וממילא נאסר בהספד דהא הימים האמורים במגילת תענית האסורים בהספד אין בהן משתה ושמחה וכן הלכה שחין לריך להחמיר לעשות משתה ושמחה באדר הראשון: על המצות. מכאן מקומן (זכחים דף נא. ושם) בגמרא דקאמר שירי הדם היה שופך על

הכי אינטריך קרא לאשמועינן יסוד 0:

וקטן שבכולם של מוכרי עופות והויא ששה עשר מִיל על ששָה עשר מיל ומלְך סוער בכל יום באחד מהן והדר בה אע"פ שאינו נולד בה נומל פרם מבית המלך והנולד בה אע"פ שאינו דר בה נוטל פרס מבית המלך ושלשת אלפים בי בני יש בו יוחמש מאות חלונות מעלין עשן חוץ לחומה צדו אחד ים וצדו אחד הרים וגבעות צדו אחד מחיצה של ברזל וצדו אחד חולסית ומצולה: בתני "קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר שני ∞אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים: גמ' הא לענין סדר פרשיות זה וזה שוין מני מתני' לא תנא קמא ולא ר' אליעזר ברבי יוםי ולא רשב"ג דתניא ∘קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני "שכל מצות שנוהגות בשני נוהגות בראשון חוץ ממקרא מגילה ר"א ברבי יוםי אומר אין קורין אותה באדר השני שכל מצות שנוהגות בשני נוהגות בראשון רשב"ג אומר משום רבי יוסי אף קורין אותה באדר השני ישכל מצות שנוהגות בשני אין נוהגות בראשון ושוין בהספד ובתענית שאסורין בוה ובוה ר"ש בן גמליאל היינו תנא קמא אמר רב פפא סדר פרשיות איכא בינייהו דתנא קמא סבר לכתחילה בשני ואי עבוד בראשון עבוד בר ממקרא מגילה דאף על גב דקרו בראשון קרו בשני ורבי אליעזר ברבי יוםי סבר אפילו מקרא מגילה לכתחילה בראשון ורבן שמעון בן גמליאל סבר אפילו סדר פרשיות אי קרו בראשון קרו בשני מני אי תנא קמא קשיא מתנות אי רבי אליעזר ברבי יוםי קשיא נמי מקרא מגילה אי רשב"ג קשיא סדר פרשיות לעולם ת"ק ותנא מקרא מגילה והוא הדין מתנות לאביונים ∞דהא בהא תליא ואב"א לעולם רשב"ג היא ומתני חסורי מיחסרא והכי קתני יאין בין ארבעה עשר שבאדר הראשון לי"ד שבאדר השני אלא מקרא מגילה ומתנות הא לענין הספר ותענית זה וזה שוין ואילו סדר פרשיות לא מיירי אמר רבי חייא בר אבין אמר רבי יוחגן הלכתא כרבן שמעון בן גמליאל שאמר משום רבי יוסי אמר רבי יוחגן ושניהם מקרא אחד דרשו •בכל שנה ושנה רבי אליעזר ברבי יוסי סבר בכל שנה ושנה מה כל שנה ושנה אדר הסמוך לשבט אף כאן אדר הסמוך לשבט ורשב"ג סבר בכל שנה ושנה מה כל שנה ושנה אדר הסמור לניםן אף כאן אדר הסמוך לניםן בשלמא רבי אליעזר ברבי יוםי מסתבר מעמא יידאין מעבירין על המצות אלא רשב"ג מ"ם אמר רבי טבי טעמא דרבי שמעון בן גמליאל מסמך גאולה לגאולה עדיף רבי אלעזר אמר מעמא דר' שמעון ב"ג מהכא דכתיב ילקיים את אגרת הפורים הזאת השנית ואיצטריך למיכתב השנית

מכתבר מעמיה דאין מעבירין קשה להא דאמרינן בפרק איזהו יסוד מערבי של המזבח ודייק טעמא דאמר קרא אל יסוד מזבח העולה וקשה התם למה לי קרא תיפוק ליה דאין מעבירין על המלות וכשהוא יולא מפתח ההיכל שהוא מערב ביסוד מערבי הוא דפגע ברישא ויש מפרשים דלא שייך למימר אין מעבירין על המצות אלא היכא שיש לפניו שתי מצות שיש לו לעשות קודם אותה דפגע ברישא וזה אינו דהכא ליכא אלא מצוה אחת ואפילו הכי מפרש הטעם משום דאין מעבירין ורבינו יהודה תירץ דאי לאו קרא הוה אמינא דאין מעבירין לכתחילה הא דיעבד שרי משום הכי אילטריך דאסור בדיעבד אי נמי נראה התם דמטעם דאין מעבירין לא חזינן אלא דכל מערבי של מזבח כשר אבל יסוד לא חזינן דלריך משום

רבינו חננאל מתני׳ קראו את המגילה

באדר הראשון ונתעברה השנה כו". הא לעיניין פרשיות זה וזה שוין. פירוש פרשיות, כדתנן בראש חדש אדר קוריז בפרשת שקלים, בשנייה זכור, בשלישית פרה אדומה, ברביעית החדש הזה, בחמישית חוזרין . לכסדרז. ואוקימנא דבסדר צאו ואין צריכין לחזור: צאו ואין צריכין לחזור ולקרות אותם באדר שני. מני מתניתין לא תנא קמא ולא ר' אלעזר בר' יוסי ולא רבן שמעון בן גמליאל. דתניא קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה קמא סבר פרשיות לכתחילה בשני ואעבוד בראשון תוב לא עבדי בשני, לבד ממקרא מגילה בר׳ יוסי סבר אפילו מקרא בו יוסי סבו אפילו מקו א מגילה לכתחילה בראשון. ורבן שמעון בן גמליאל סבר סדר פרשיות לכתחילה נמי בשני ואע"ג דקרו בראשון קרו נמי בשני. מני מתניתין אי תנא שנינו אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים. הילכד קשיא ומתנות לאביונים. קשיא ומתנות לאביונים. אי ר' אלעזר בר' יוסי קשיא נמי מקרא מגילה, דהא בהדיא תני (א)לא מקרא מגילה ולא מתנות ומתניתין קתני דוה ווה בשני. אי רבן . שמעון בן גמליאל קשיא והשני שויז, (דרבז) [ורבז] שמעוז בז גמליאל סבו תנא קמא היא, ותנא בברייתא מקרא מגילה הם תלויים, עת שקורין . . המגילה נותנין לעניים המתנות מפני שעיני העניים נשואות למקרא מגילה. איבעית אימא לעולם מתני׳ רבז שמעוז ל עולם מותיי ובן שמעון בן גמליאל, והכי קתני אין בין י״ד דאדר הראשון ליום י״ד דאדר השני אלא מקרא (ו)מגילה ומתנות לאביונים, הא לעניין הספד ותענית יום י״ד של ואילו בסדר פרשיות תנא כרבן שמעון בן גמליאל בשני איז נוהגות בראשוז. ואמר ר' יוחנן דייק רבן שמעון בן גמליאל מדכתיב [ב]כל שנה ושנה, מד כל שנה ושנה אדר הסמוך לניסן, כן אפילו לניסן, ואקשינן והא אין מעבירין על המצוח. ופרקינן מסמך גאולת אסתר לגאולת מצרים עדיף. ר׳ אלעזר (בר׳ יוסי) אומר טעמא דרבן שמעון בן גמליאל לקיים את איגרת הפורים הזאת השנית, מדכתיב השנית, ש"מ דבאדר השני.